

мірі викликані деформацією і штучним звуженням ролі інституту неспроможності в економічному вимірі, що, у свою чергу, призводить до зникнення рушійних сил ринкової економіки. В українському суспільстві існують потужні сили незацікавлені у формуванні ефективного механізму інституту неспроможності. Незважаючи на усі перешкоди, інститут неспроможності продовжує об'єктивно виконувати функцію інструменту структурної перебудови економіки, за допомогою якого поліпшується якість підприємницького масиву, оздоровлюються канали циркуляції фінансових потоків та відбуваються прогресивні макроекономічні зрушення. Проте в Україні реалізація цієї функції буде можливою лише за умови здійснення кардинальних інституційних перетворень, які мають зруйнувати або хоча б істотно послабити позиції кланової олігархії.

*Олена Руденко, к.е.н., доцент
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет ім. Вадима Гетьмана»
м. Кривий Ріг, Україна*

ОБЛІК ВІДХОДІВ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯК ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНИМ ВИКОРИСТАННЯМ МІНЕРАЛЬНИХ РЕСУРСІВ

До основних економічних та екологічних проблем сучасності належить тенденція зростання обсягу промислових відходів. Серед джерел утворення багатотонних промислових відходів в Україні – гірничо-збагачувальні підприємства Кривбасу. Технологія їх виробничої діяльності пов'язана з утворенням відходів видобутку та збагачення руди. Великі обсяги їх утворення та нагромадження зумовили загострення економічних, екологічних, соціальних та стратегічних проблем: нераціональне використання мінеральної сировини, скорочення площ родючих земель, порушення природного режиму водотоків, запилення повітряного басейну шкідливими для життя людини сполуками важких металів.

Наведені дані свідчать про необхідність вирішення завдань управління гірничо-збагачувальними підприємствами, орієнтованих на комплексну переробку мінеральних ресурсів. У загальну проблематику комплексного використання мінеральної сировини необхідно включати завдання використання відходів виробництва. У зв'язку з цим виникає об'єктивна потреба в пошуку ефективних напрямів запровадження новітніх виробничих технологій. Розв'язання проблеми відходів у системі еколого-

економічного управління прямо залежить від їх розуміння, як ресурсного джерела і як екологічно небезпечного фактора.

В основу принципів державної політики у сфері поводження з відходами в Україні покладено пріоритетність охорони навколишнього середовища та здоров'я людини від негативного впливу відходів, забезпечення ощадливого використання матеріально-сировинних та енергетичних ресурсів.

Для розв'язання проблем, пов'язаних з утворенням відходів, процес управління на гірничо-збагачувальних підприємствах повинен забезпечуватися відповідною інформацією.

Отже, управління необхідно ґрунтувати на екологічно розширеному господарському обліку з метою його використання як інструменту активного еколого-економічного менеджменту. Облік повинен, по можливості, повно відображати позитивні і негативні зовнішні ефекти, що викликані виробничою діяльністю.

Взаємодія системи обліку й менеджменту потребує, в першу чергу, упорядкування об'єктів спостереження. У зв'язку з цим необхідно визначити сутність відходів виробництва, як спільних об'єктів господарського обліку та екологічного управління; уточнити визначення зворотних та безповоротних відходів гірничо-збагачувального виробництва з акцентом на економічну вигоду вилучення з відходів основних та супутніх компонентів.

Для ефективної організації господарського обліку відходів виробництва необхідно використовувати економічно обґрунтовану класифікацію за окремими ознаками. Метою класифікації відходів виробництва відповідно до вирішуваних завдань (за якісним складом, з метою використання на підприємстві, плановий рівень витрат на поводження з відходами, оподаткування за розміщення відходів, дотримання норм одержання відходів та ін.) є створення методичної основи для їх обліку. В цих умовах доцільно проводити обов'язкову оцінку відходів збагачення, як попередньої умови організації їх обліку, хоча на практиці їх оцінювання не здійснюється взагалі. Процес оцінки відходів доречно пов'язувати з їх подальшим використанням як сировини для виробництва з найвищою економічною вигодою [1,с.29]. Вести окремий облік відходів виробництва як сировинного ресурсу з використанням балансових та позабалансових рахунків.

Таким чином, розв'язання проблеми відходів в системі еколого-економічного управління прямо залежить від їх розуміння як ресурсного джерела і як екологічно небезпечного фактора. Активізація функцій управлінської системи за цим аспектом потребує ґрунтовної інформаційної бази, сформованої на даних екологічно розширеного господарського обліку. У зв'язку з цим необхідно конкретизувати об'єкти господарського обліку шляхом внесення уточнення до визначення зворотних та безповорот-

них відходів відповідно до галузі; удосконалити класифікацію відходів виробництва відповідно до вирішуваних завдань, як методичної основи їх обліку; проводити обов'язкову оцінку.

Література:

1. Гуцайлюк З.В. Учет и контроль производственных отходов / Зиновий Владимирович Гуцайлюк. – М.: Финансы и статистика, 1990. – 79 с.
2. Концепція розвитку гірничо-металургійного комплексу України до 2010 року.<http://www.liga.net/>.

*Леонід Савчук, к.е.н., доцент
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна*

ЕЛЕКТРОННІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Мережа Інтернет, виправдовуючи свою умовну назву всесвітньої павутини, з часом все більше, охоплює земну кулю. Якщо донедавна це стувалося насамперед просторового аспекту поширення даної мережі, то зараз її розвиток направлений на посилення густини павутини. Інтернет став поширеним предметом першої необхідності. Доступ до Інтернету відкритий практично усюди – від місця постійного проживання і роботи користувачів до готелів і аеропортів. Ці можливості значно розширилися у зв'язку із розробкою і впровадженням безпроводного Інтернету. За версією компанії «Miniwatts Marketing Group» у 2010 р. кількість Інтернет-користувачів у світі сягне 1,65 млрд. осіб [1, 9].

Відповідно до потреб користувачів удосконалюється і сама система Інтернет. Зокрема, з'явилося чимало програм на межі штучного інтелекту, які мають здатність до саморозвитку і самонавчання. Цьому сприяє створення в мережі концепції „інтелектуальної хмари“, сутність якої полягає у розподілі складного завдання на окремі складові за принципом «дерева цілей» з використанням багатьох пов'язаних один із одним серверів. Зростаюча кількість користувачів і різноманітність взаємодій спричинить не лише різке збільшення в мережі інформаційних потоків, але й надасть „інтелектуальній хмарі“ алгоритму людського мислення. Відповідно, у системі Інтернет значно зростуть можливості самонавчання і самовдосконалення шляхом аналізу колективної поведінки мільярдів людей. Якщо перше покоління інформаційних масивів було представлено набором пасивних сайтів, підготовлених спеціалістами відповідного профілю і призначених для огляду і читання (Web 1.0), то базу другого покоління (Web 2.0)